

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΒ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 1934

ΑΡΙΘ. 23

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΕΝ ΤΟΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΙΣ ΣΩΜΑΣΙ

Ἡ ἐν τοῖς νομοθετικοῖς σώμασιν ἐν τῇ κθ' συνεδρίᾳ αὐτῶν τῆς 18 λήξαντος μηνὸς εὐρυτάτῃ ἀνακίνησις τοῦ θπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῆς ἐλευθέρως ἐλληνικῆς πολιτείας ἀφεθέντος ὑπ' αὐτῆς ἀλύτου ἐφημεριακοῦ προβλήματος ὑπῆρξε πραγματικῶς ἱστορικῆ, διότι πρώτην ἴσως ταύτην φοράν ἐξητάσθη τὸ πάντοτε ἐπίκαιρον τοῦτο ζήτημα καθ' ἕλον αὐτοῦ τὸ πλάτος, ἢ δ' ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεῖα ἀνεγνώρισε τὴν μεγάλην αὐτοῦ σημασίαν. Ὁ βουλευτὴς κ. Χ. Παπασταύρου, ἀναπτύσσων ἐπερώτησίν του περὶ τῆς μήπω λήψεως μέτρων ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος τῶν ἱερέων καὶ ἰδίως τοῦ κλήρου τῆς ὑπαίθρου χώρας, ἐχαρακτήρισεν αὐτὸ ὡς σπουδαιότατον ἀπὸ τε κοινωνικῆς καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς ἐπόψεως. Ἀνεπτυξέν ὁ κ. βουλευτὴς διὰ μακρῶν πόσα ὀφείλει τὸ ἔθνος ἡμῶν εἰς τὸν ἱερόν κλήρον, ἐπὶ αἰῶνας γενόμενον θεματοφύλακα τῆς πίστεως, τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἀγάπης διὰ μυρίων ἀγόνων καὶ θυσιῶν αἱματηρῶν μέχρις οὗ ἐπήλθε τοῦ χρόνου τὸ πλήρωμα. Παρὰ ταῦτα, καθ' ἕλον τὸν λήξαντα πρῶτον αἰῶνα τῆς παλιγγενεσίας ἢ ἐλληνικῆς πολιτείας—εἶπεν ὁ κ. βουλευτὴς—οὐδὲν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπραξε, καταδικάσασα αὐτὸν εἰς βίον ἐπαιτείας, ἀντὶ νὰ παράσχη εἰς αὐτὸν τὰ μέσα ἀξιοπροεπύς διαβιώσεως, ὡς ἀρμοῖζει εἰς τὴν ἐξέχουσαν αὐτοῦ ἀποστολήν. Ἡ πρώτη τῆς πολιτείας νομοθετικὴ ὑπὲρ τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου μέριμνα ἐσημειώθη διὰ τοῦ νόμου ΓΦϚΣΤ' (1910), τὸν ὁποῖον διὰ μακρῶν ἀναλύσας ὁ ἀγορητὴς ἐχαρακτήρισεν ὡς ἐν πάσῃ περιπτώσει «εἰλικρινῆ» ἀλλ' ὁ μετὰ ταῦτα ψηφισθεὶς νόμος 4606 μόνον ὡς «εἰρωνικὸν συμπλήρωμα» ἐκείνου δύναται, κατ' αὐτόν, νὰ ἐκληφθῆ, διότι τὰ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν κλήρον χορηγούμενα γλίσχρα μέσα δὲν εἶνε ὅ,τι δι' αὐτοὺς ἀπαιτεῖται, καίτοι, κατ' ἀρχήν, ὁ δι' αὐτοῦ νομοθετηθεὶς ὀργανισμὸς εἶνε «ἀριστος, ὡς ἰδέα». Ἐπημολούθησαν οἱ νόμοι 5148 καὶ 5439, οἵτινες κατ' οὐδὲν προήγαγον τὸ ζήτημα ἕνεκα τὸ μὲν τῆς βραδύτητος τῆς ρευστοποιήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, τὸ δὲ τῆς αἰφνιδίως ἐνσηκνήσεως παγκοσμίου οἰκονομικῆς κρίσεως, ἣτις, ὡς γνωστόν, ἐπηρέασε καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν οἰκονομικοὺς συνδυασμούς. Φρονεῖ ὁμοῦς ὁ ἀγορητὴς ὅτι ἡ παρούσα κυβέρνησις, ἀπαξ ἀξίησασα τὰς δαπάνας τοῦ κράτους εἰς 900.000.000 ἠδύνατο νὰ προσθέσῃ εἰς αὐτάς καὶ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ κλήρου 120 ἑκατομμύρια, ἅτινα θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρυσθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τῶν ναῶν, τῆς φορολογίας τοῦ κηροῦ καὶ ἐξ ἐνσήμων, εἴ τι δ' ἤθελεν

ἀπομείνει πρὸς συμπλήρωσιν θὰ ἠδύνατο νὰ καλυφθῆ δι' ἀμέσου τινὸς ἢ ἐμμέσου φόρου, τὸν ὁποῖον προθύμως θὰ εἰσέφερον ὁ λαός, ὡς γνωρίζων τὴν κατάστασιν τοῦ κλήρου. Τὴν θεραπείαν τοῦ πράγματος ἀπὸ τοῦ Ὄργανισμοῦ Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας (ΟΔΕΠ) ὁ ἀγορητὴς θεωρεῖ ἐπὶ μὴ κράν σειράν ἐτῶν ἀδύνατον ὡς ἐκ τῆς βραδύτητος, μεθ' ἧς πραγματοποιεῖται ἢ ρευστοποιήσις τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας ἐνῶ τὸ ζήτημα, διὰ τὸ ἐπαῖγον αὐτοῦ, ἠδύνατο νὰ λύσῃ ἢ κυβέρνησις θεωρούσα καὶ τὸν κλήρον ἀνήκοντα εἰς τὴν δημοσίαν ὑπαλληλίαν καὶ μισθοδοτούσα αὐτὸν ἐκ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ, διὰ διασφαλίσεως τῆς δαπάνης ἐκ τῶν προμνημονευθέντων πόρων.

Δὲν νὰ ἐμολογηθῆ ὅτι πάντες οἱ ἐπὶ τοῦ ἀνακινήθέντος ζητήματος ἀγορεύσαντες ἀνεγνώρισαν καὶ τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς περὶ τοῦ κλήρου μερίμνης. Μία μόνον «ἀριστερά» ζωὴ ἐξέφρασε δυσφορίαν ἐπὶ τῇ βουλῇ ἀσχολεῖται: «μὲ τοὺς παπάδες», ἀλλ' ἡ παραφωνία αὕτη συνετέλεσεν εἰς τὴν μείζονα ἔξαρσιν τῆς σπουδαιότητος τοῦ ζητήματος, τονισθέντος ὅτι «ὁ παπᾶς ἔχει μεγάλην ἀποστολήν καὶ ἀξίζει, ἢ μᾶλλον ἐπιβάλλεται νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ αὐτόν». Διότι, ὡς ὀρθῶς εἶπεν ὁ βουλευτὴς καὶ τέως ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων κ. Παπανδρέου, ἂν εἰς τὸ παρελθὸν ὁ κληρὸς ἐξεπλήρωσε μίαν μεγάλην ἐθνικὴν ἀποστολήν, ἠδὲ ἀναλαμβάνει νέαν, κοινωνικὴν ταύτην. Διότι ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν «εἰς τὴν ἀγνῆν καὶ ἄδολον ἐλληνικὴν ὑπαίθρον ἤρχισε νὰ εἰσχωρῆ τὸ μικρόδιον τοῦ ἠθικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἐκφυλισμοῦ», τὸ μὲν κράτος ἢ οὐδὲν λαμβάνει μέτρον, ἢ καὶ τὸ τυχόν λαμβανόμενον μᾶλλον ἐπεκτείνει τὸ κακόν, ὡς μόνον δὲ μέσα, ἅτινα θὰ ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ, «εἶνε ὁ παπᾶς καὶ ὁ δάσκαλος». Διὰ τοῦτο δ' ἀκριβῶς καὶ τὸ κράτος εἰς αὐτοὺς πρὸ παντὸς πρέπει νὰ προσέξῃ, αὐτοὺς νὰ τονώσῃ ἕνα ἀπερίσπαστοι ἐκπληρώσουσιν τὴν μεγάλην των ἀποστολήν. «Μὲ παπᾶν γυμνητεύοντα καὶ πενόμενον δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γείνη τίποτε».

ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὠμίλησε περὶ τοῦ ζητήματος καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων, τονίσας μετ' ἰδιαζούσης ἐμφάσεως κατὰ τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἀριστοῦ ἐκ Χαλκιδικῆς βουλευτοῦ ὅτι «ἀξίζει νὰ ἀπασχοληθῆ ἡ βουλὴ μὲ τοὺς παπάδες», συμμερισθέντος δὲ ἐξ ὀνόματος τῆς Κυβερνήσεως τὰς ἀντιλήψεις τοῦ ἐπερωτήσαντος βουλευτοῦ, «διότι ὁ κληρὸς ἀποτελεῖ τὸ ἕτερον σκέλος τῆς ἐθνικῆς μορφώσεως τοῦ λαοῦ, ἐφ' ὅσον μάλιστα, «κυρίως κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον, μία φθορὰ, ἢ ὅποια ἦλθεν ἀπὸ ἄλλας χώρας, ἐπέφερον ἕνα ἠθικὸν κλονισμόν εἰς τὰς κοινωνικὰς τάξεις». Ὁθεν ὁ κ. ὑπουργὸς ἀνεγνώρισεν ὅτι

«παρ' ἡμῖν ὁ ἐφημεριακὸς κλήρος ἔχει ἰδιόζουσάν τινα θέσιν» εἶνε συνδεομένους, ὡς καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ συνόλῳ τῆς, μὲ τὰς ἰδιαιτέρας παραδόσεις τοῦ ἔθνους μας, διότι κατὰ τὰς κρίσεις στιγμὰς τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς ἔδωκε πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα καὶ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ ἀξιώσῃ αὐτὴ παρ' αὐτοῦ· τούτου δ' ἕνεκα ἡ περὶ αὐτοῦ μέριμνα ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ κ. ὑπουργοῦ ὡς «ὑποχρέωσις καὶ καθήκον τοῦ κράτους».

ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἠσυχολήθη καὶ ἡ Γερουσία περὶ τοῦ ζητήματος τῆς μισθοδοσίας τοῦ κλήρου ἐξ ἀφορμῆς σχετικῆς ἐπερωτήσεως τοῦ γερουσιαστοῦ κ. Π. Μπέμπη, εἰς τὴν προσέβη ὁρμηθεὶς ἐκ σπουδαίας ἐπιτολῶν πρὸς αὐτὸν ἱερέων, ἰδίως τῆς ὑπαίθρου, παραπονομένων διὰ τὴν ἀξιοθρήνητον οικονομικὴν των κατὰστασιν καὶ τὴν μὴ λήψιν τῶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐξαγγελλέντων μέτρων ὑπὲρ αὐτῶν. (Ὁ κ. γερουσιαστὴς ἀνέφερεν ἐξ αὐτοψίας ἱερεῖς ἐπαιτοῦντας.

Ἄλλοτε γερουσιαστὴς παρουσιάσθη τὴν θέσιν τῶν ἱερέων τῆς Ἠπείρου ὡς τὴν περισσότερον τραγικὴν, ἕνεκα τῆς μεγάλης δυστυχίας τῶν κατοίκων, γενικευθείσης δὲ τῆς συζητήσεως προϋτάθησαν μέτρα, δι' ὧν θὰ ἴητο δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἀποδοχῶν τοῦ Κλήρου πλήρης ἡ μισθοδοσία τῶν ἱερέων. Καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ διὰ στόματος τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν θρησκευμάτων ἐχαρακτηρίσθη τὸ ζήτημα τοῦ κλήρου ὡς ἐθνικόν, ἀνεγνωρίσθη δ' ὅτι, ὡς ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας θέσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ τοῦ ἔθνους τὸ ζήτημα τῆς ἀξιοπρεποῦς αὐτοῦ συντηρήσεως «λαμβάνει εὐαίσθητον ὄψιν διὰ τὴν λαϊκὴν συνείδησιν». Διὰ τῶν αὐτῶν ὑπουργικῶν χειλέων ὠμολογήθη ἐπισημῶς ὅτι «καθ' ὅλον τὸν ἑκατονταετηρίον του τοῦ κράτους δὲν ἐπραξέ το καθήκον του ἀπέναντι τοῦ κλήρου, ἰδίᾳ δὲ τοῦ ἐφημεριακοῦ», ὅτι «ἡ στρατολογία αὐτοῦ ἐγένετο προχειρότατα», ἀφ' οὗ «οὐδὲ γραφὴν ἢ ἀνάγνωσιν ἐγνώριζον οἱ χειροτονούμενοι, εἰς ἐπίμετρον δὲ ἢ ἀμοιβὴν τῶν ἴστο γλισχροτάτη, διδομένη μάλιστα καὶ κατὰ τρόπον ἀναξιοπρεπή», ἐδηλώθη δὲ μετ' ἀνασκόπησιν τῆς σημερινῆς θέσεως τοῦ ζητήματος ὅτι θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος ἐξοικονομήσεως τῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν μέχρι τοῦδε ληφθέντων μέτρων ἀπαιτούμενων 30 ἑκατομ. δραχμῶν διὰ μιᾶς φορολογίας καὶ διὰ συνεισφορᾶς ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ. «διότι ὁ σκοπὸς τῆς κυβερνήσεως εἶνε νὰ τύχῃ ὁ ἐφημεριακὸς κλήρος τῆς δεούσης προσοχῆς ἀπὸ ἠθικῆς καὶ οὐσιαστικῆς ἐπόψεως, οὕτως ὥστε ἀπηλλαγμένους τῶν κοινωνικῶν φροντίδων ν' ἀφιερωθῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑψηλῶν του καθηκόντων».

Ἡ γενίκευσις τῆς συζητήσεως ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ διαδηλωθῇ ὅλον τὸ πρᾶγματι θερμὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὅποιον τρέφει καὶ ἡ ἀνω βουλὴ ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν κλήρου. Κατὰ τοὺς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀγορεύσαντας γερουσιαστὰς, «ὁ ἱερατικὸς κλήρος εἶνε ἕνας θεσμὸς ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἑλληνικὴν χριστιανικὴν κοινωνίαν, ἐφ' ᾧ καὶ ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ σκεφθῶμεν σοβαρῶς πῶς θὰ διατηρήσωμεν ἐν ζωῇ λιτοδιαίτη αὐτὸν τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ θεσμοῦ». Ὡς ἔχουν ἤδη οἱ ἱερεῖς «εἶνε πραγματικῶς ρακένδυτοι, προκαλοῦντες τὸν οἶκτον παντὸς ἑλλήνου χριστιανοῦ καὶ τὸ ἐρόθημα

ἐὰν ξένος τις ἔβλεπεν αὐτούς». Οἱ ἱερεῖς ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς πραγματικοὶ ἐργάται τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, διότι εὐρίσκονται εἰς διαρκῆ ἐπαφὴν μὲ τὸν λαὸν καὶ εἶνε οἱ ἀμειψότεροι ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν δογμάτων τῆς, ἐφ' ἔσον ὁ χριστιανὸς καθ' ἑκάστην βλέπει πρῶτον τὸν ἱερέα. Ἄλλ' εἶνε ὁ κλήρος «θεσμὸς ἀπαραίτητος καὶ διὰ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς», διότι δι' ἡμᾶς ἀποτελεῖ μιᾶν ἀνάγκην ψυχικὴν, ἣ δὲ μὴ ἐανοποιήσῃς ἔστω καὶ μιᾶς τινος ἔξεως θὰ δημιουργήσῃ κενὸν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῇ συνειδήσει ἡμῶν. Ὅταν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς αἰσθανώμεθα μιᾶν ἀνακαίνισιν ψυχικὴν ὅταν βλέπωμεν εἰς ὠρισμένης ἐροτᾶς καὶ τελετᾶς τὸν ἱερέα, πόσῳ μᾶλλον ὁ ἀπλὸς χριστιανός, διὰ τὸν ὅποιον καὶ δόγματα καὶ θρησκεία καὶ ἐκκλησία καὶ παράδοσις εἶνε πρὸ πάντων ὁ ἐφημέριος. Ἡ ἱστορία δὲ ἠθέλησε νὰ παραμείνῃ ὁ ἐθνισμὸς ἀλληλένδοτος πρὸς τὸ αἶσθημα τὸ θρησκευτικὸν καὶ τὸ ἐκκλησιαστικόν. Εἰς ἄλλας χώρας, ἔπου ἡ ἐκκλησία δὲν ἐθνικεῖται καὶ ἔπου ὁ ἐθνισμὸς δὲν θρησκευεῖται, ὡς τούτο συμβαίνει παρ' ἡμῖν—καὶ εὐτυχῶς—, δὲν ἔχουν νὰ συγκληθῶν ἂν μερὶς τις τῶν πολιτῶν εἶνε οὐκίται ἢ χιλιασταί. Ἐδῶ ἔμεις εἰς τὴν χώραν μας «δὲν μπορούμε νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς τὸ ὄνομα αὐτὸ ὡς πρὸς καθαρῶς ζήτημα ὑπερφυσικόν, διὰ τὸ ὅποιον δὲν πρέπει νὰ ἐνδιαφερεται ἡ πολιτεία· ὁ Ὀδνιτισμὸς, ὁ Χιλιασμὸς εἶνε αἰρέσεις, αἱ ὁποῖαι μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀποσπῶσι τὸν Ἕλληνα ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν του ἰδεωδῶν, οἱ δὲ φύλακες οἱ κατὰ τῶν αἰρέσεων καὶ ἐγγύτερον τοῦ λαοῦ διατελοῦντες ἐν τῷ σημερινῷ πνευματικῷ καθεστῶτι εἶνε οἱ ἱερεῖς». Ἀπὸ τῆς καθ' ὅλου δ' ἐπόψεως τῆς ἀνασταλτικῆς τοῦ γενικοῦ κακοῦ ἠθικῆς δυνάμεως ὁ κλήρος παρεβλήθη πρὸς ἠθικὴν ἀστυνομίαν. «Ὡστε καὶ ἀπὸ ἐπόψεως οικονομικῆς καὶ ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀνεγνωρίσθη ὅτι τὸ ποίμνιον πρέπει νὰ ὑφίσταται θυσίας διὰ τοὺς ποιμένας», ἰδίως δὲ δι' ἡμᾶς, τὸ ἐλληνικὸν ποίμνιον. «εἶνε μιᾶ ἐξαιρετικὴ ὑποχρέωσις νὰ ὑποστώμεν θυσίας διὰ τοὺς ἱερεῖς» (Ἰαπωνίδης), διότι «καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς παλιγγενεσίας αἱ εἰσφοραὶ τοῦ κλήρου εἰς αἶμα ὑπῆρξαν μέγισται, καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους, οὐδεμίαν δ' ἐκκλησία ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ παρόμοια παραδείγματα» (Κουρτίδης).

Ἄλλὰ δὲν ἐπιβάλλουν τὴν περὶ τοῦ κλήρου μέριμναν ἱστορικοὶ μόνον λόγοι, ἀλλὰ, μάλιστα μετὰ τὴν τελευταίαν ἐθνικὴν συμφορὰν, συνέπειά τῆς ὁποίας ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα προσφυγῆς 21)2 ἑκατομμυρίων νέων ἐλλήνων προέκυψε τεραστία σύγκρουσις ὁμαδικῶν συμφερόντων καὶ τάσις διασπάσεως τοῦ ἐνιαίου ἐθνικοῦ παλμοῦ, ἡ δημιουργία ἐνὸς ἐθνικοῦ συνόλου ἐπέβαλε καὶ ἐπιβάλλει ἀσκήσιν κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ τόνωσιν τοῦ ψυχικοῦ κόσμου τῶν ἐλλήνων ἐκ μέρους καὶ τῶν ἀποστόλων τῆς ἐκκλησίας. Διὰ νὰ ἐπιστευθῇ ὁμιᾶς τοῦτο ἀνάγκη ὁ κατώτερος κλήρος νὰ ἴηεν προικισμένος μὲ ἀνάλογον μόρφωσιν καὶ νὰ ἀσκῇ ἀξιοπρεπῆ ζωὴν ἐντὸς τῆς κοινωνίας, διὰ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξασφαλίσεως πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν ἐφοδίων. Διὰ τῆς δημιουργίας ἐλευθέρου ἐλληνικοῦ κράτους ἢ τῆς εὐρυτάτης ἀρμοδιότητος τοῦ κλήρου εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν καὶ τὸ κοινωνικὸν πεδίου πιθανὸν νὰ

περιωρίσθη εἰς ὠρισμένον κύκλον, «διηυρύνθη ὁμως εἰς ἄλλα πεδία καὶ περιέλαβεν ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά», καὶ σήμερον δ' ὁ κληρὸς μας ἔχει αὐτοθυσίαν. «Τὰ παραδείγματα ὁμως ταῦτα προερχόμενα ἐκ τοῦ κατωτέρου κλήρου ζητούμεν νὰ πολλαπλασιάσωμεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, τὴν ὁποίαν συγκινεῖ τὸ παράδειγμα τοῦ πνευματικοῦ, πολιτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ἡγέτου» διὸ καὶ ἐζητοῦμεν τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, διότι, ἀποτελών τὸ προλεταριακὸν τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ συνάμια καὶ τὴν κρηπίδα τῆς πίστεως. Αἰσχύνομαι διὰ τὸ κατάντημα τῆς ἐλληνικῆς πάλστιας ἀκούων ὅτι θεολόγοι πληθύνονται μὲ 2 χιλ. δραχμὰς, οἱ ἀπόφοιτοι τῶν φροντιστηρίων μὲ 1500 καὶ οἱ μὴ ἔχοντες τὰ προσόντα καὶ οἱ ἱερατεύοντες εἰς τὴν παραμεθόριον μὲ μόνον 100) δραχμὰς. Καὶ ἀπὸ τῶν βλεπῶ γυμνητεύοντας καὶ τείνοντας εὐδύχημωσ διὰ τῆς προτάξεως τοῦ σταυροῦ ἐπαίτιδα χεῖρα τοῦς ἐκπαιδευτοῦς τῆς ἐκκλησίας» (Μπαπαμάρκου).

Ἐν γένει πάντες οἱ λαβόντες τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ «ἁμοῦ θέματος» τούτου, ὡς ἔχαρξήθησαν ὁ γερουσιαστὴς κ. Κινδὰς τὸ τῶν χρόνισαν πρόβλημα τούτου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ἐλάλησαν μετὰ πραγματικῆς συγκινήσεως ὡς αὐτόπται τῆς ἀθλίας καταστάσεως τοῦ κλήρου τῆς ὑπαίθρου χώρας ἰδίᾳ ἠμικλήθησαν δὲ νὰ διατρανώσωσι θερμὸν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν πρὸς τὰς 7 χιλιάδας τῶν ἱερέων, «τὴν τάξιν δηλαδὴ αὐτὴν τῶν κληρικῶν, ἣ ὁποία εἶνε καὶ ἡ περισσότερο πάσχουσα καὶ ἡ πραγματικῶς πεινῶσα», καὶ πάντων ἡ γνώμη διεδηλώθη κατηγορηματικῆ, ὅτι «θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν μέτρα διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν, διότι οἱ ἐφημέριοι δὲν ἀσχοῦν μόνον θρησκευτικὴν ἀποστολήν, ἀλλ' εἶνε καὶ οἱ πατέρες καὶ οἱ διαιτηταί, εἰς τοὺς ὁποίους καταφεύγουν οἱ χωρικοὶ διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν τῶν, ὅχι μόνον διὰ τὰς οἰκογενειακὰς τῶν διαφορὰς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς κτηματικὰς καὶ τὰς οἰκονομικὰς». Παρὰ ταῦτα, «πρὸς τὸν ἱερέα ἢ πολιτεία οὐδέποτε παρουσιάσθη στοργικὴ καὶ ἐνῶ οὐδὲν μέτρον λαμβάνομεν ὑπὲρ αὐτῶν, ἀξιοῦμεν ἐν τούτοις νὰ ἔχουν προσόντα...» (Μαυροηλίδης).

Οὕτω καὶ τὸ δεύτερον νομοθετικὸν σῶμα ἀναγνωρίσαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμέσου μερίμνης περὶ τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου διὰ τῆς «μὲ κάθε θυσίαν ἀξήσεως τῆς μισθοδοσίας του διὰ νὰ καταστή δυνατὸν νὰ προσελκύσθωσιν μὴρωμένοι νέοι», οἱ ἕποιοι θὰ ἦδύναντο καὶ εἰς τὰς ἐξῶ τῆς Ἑλλάδος ἑλληνικὰς κοινωνότητας νὰ προσφέρουν τὰς υπηρεσίας τῶν ὡς ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι, συνέστησαν εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν νὰ προσάγῃ τὸ ταχύτερον νομοσχέδιον, «δι' οὗ θὰ βελτιοῦται πραγματικῶς, δι' ἔργων καὶ οὐχὶ διὰ λόγων, ἡ θέσις τοῦ ἀναξιοπαθούτος κατωτέρου κλήρου».

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ἄριθ. Πρωτ. 23306 Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαΐου 1934

Πρὸς τὸν κ. Νομάρχην Κεφαλληνίας.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3777(16)4 ἐ. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου διαβιβάζοντες ὑμῖν συνημμένως ὡδε ἀντίγραφον γνωμοδοτήσεως τῶν ἐν Κερκύρα Νομικῶν, πρὸς τὰς ἀπόψεις τῶν ὁσίων πλήρως συμφωνοῦμεν, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὑπ' 70940 π. ἔ. καὶ ἡμ. 24 Μαΐου ἐ. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κερκύρας καὶ Παξῶν, κοινοποιουμένου καὶ ὑμῖν, τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ «Μαγιστράτον Θρησκείας» τῶν Κανονισμῶν τοῦ 1811, ἔχει ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτοῦ οὐ μόνον τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς, τοὺς γενομένους ταυτούτους καὶ ἐν Ἐπτανήσῳ δυνάμει τοῦ νόμου ΓΦΨ', ἀλλὰ καὶ τοὺς ναοὺς, οὗς οἱ Κανονισμοὶ τοῦ 1811 θέτουσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Μαγιστράτου Θρησκείας.

Συνεπῶς, ἐὰν ὑφίστανται ἐν Κεφαλληνίᾳ ναοὶ τῆς τελευταίας τῆς κατηγορίας, τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον ἔχει λόγον ὑποστάσεως καὶ ἐπι μὴ ὑπάρχωσιν ἐν Κεφαλληνίᾳ ἐνοριακοὶ ναοί.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 70940 π. ἔ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24ῃ Μαΐου 1934

Πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην
Κερκύρας καὶ Παξῶν.

Διεξεληθόντες ἐπισταμένως τὴν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2480 καὶ 2560 π. ἔ. ὑμετέρων πρὸς ἡμὰς ἐγγράφων ἀνακοινωθέντων ἡμῖν γνωμοδοτήσιν τῶν νομικῶν κ. κ. Παπαμάρκου καὶ Καρυδῆ, πληροφοροῦμεν ὑμῖν ὅτι μετ' ἐμπειριστατωμένης μελέτης τῶν κειμένων διατάξεων συμφωνοῦντες πλήρως πρὸς αὐτὴν θεωροῦμεν τὴν ἀντιστοιχίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ 1811 πρὸς τὰς σημερινὰς ὡς ἔπεται:

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Κανονισμῶν εἶναι ὁ Μητροπολίτης τῆς σήμερον.

Τὸ Μαγιστράτον Θρησκείας τῶν Κανονισμῶν εἶναι τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον τῆς σήμερον.

Ἡ Διοίκησις τῶν Κανονισμῶν εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας τῆς σήμερον.

Ἀναμφισβητήτως δὲ τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν ἐποπτεῖαν εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν οὐ μόνον τῶν ναῶν, οὗς οἱ Κανονισμοὶ τοῦ 1811 θέτουσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Μαγιστράτου Θρησκείας, ἀλλὰ καὶ τῶν ναῶν, ὅσοι ἐγένοντο ἐνοριακοὶ δυνάμει τοῦ νόμου ΓΦΨ' καὶ ὧν τὴν ιδιότητα οὐτε ἦρεν οὐτε ἦδύνατό νὰ ἀρῇ μεταγενεστέρα νομοθεσία.

Ἀποσπῆνισιν τούτων θὰ συμπεριλάβωμεν εἰς τὸ κατατεθησόμενον σχέδιον νόμου τροποποιητικοῦ τῆς Ἐνορ. νομοθεσίας. Ἀτυχῶς ἡ παρατηρουμένη τοπικὴ ἀντιδρασίς ἐν Ἐπτανήσῳ πρὸς ῥύθμισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν στερρεῖ μοιραίως καὶ τὸν ἱερόν κλήρον τῆς περιφερείας ταύτης τὰ εὐεργετήματα, τὰ ἐκ τοῦ ἐνοριακοῦ νόμου διὰ τοὺς ἐφημέριους τῆς Ἐπικρατείας ἀπαρρέοντα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΤΑΙΑΙ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 14—15 φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» τοῦ ἐν. ἔτους ὁ ἐν Λονδίῳ Πανος. Μ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Μιχαήλ Κωνσταντινίδης ἐδημοσίευσεν ἄρθρον περὶ τῶν μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν ἀγγλικανῶν σχέσεων, ἐν ᾧ—καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ βουλγαρικὸν φύλλον «Τὸ Ποιμαντικὸν Ἔργον» (XIII, 17, τῆς 12 Μαΐου 1934)—μετὰ δριμύτητος ἐπικρίνει τοὺς μὴ Ἕλληνας τὴν ἐθνικότητα ὀρθοδόξους ἐπὶ τῷ ὅτι οὗτοι μέμφονται τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ ὑπερβολικῇ ὑποχωρητικότητι ἀπέναντι τῶν ἀγγλικανῶν «ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ὀρθοδοξίας», ἐνῶ οἱ ἴδιοι μὲ τὴν πρώτην παρουσιαζόμενῃ εὐκαιρίᾳ εἶνε ἔτοιμοι νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν ἀγγλικανῶν, ὡς τοῦτο συνέβη μὲ τὸν μητροπολίτην Κιέβου Ἀντώνιον ἐν Λονδίῳ τῷ 1925. Ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐνεργῶς μετασχὼν τῶν τοιούτων κινήσεων εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἄρω τὰς ματαίας παρεξηγήσεις, αἵτινες τὰ μάλιστα βλάπτουν τὴν ἐπιτυχίαν τόσον σπουδαίου ἔργου ὑπὲρ τῆς μιάς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, οὐδαμῶς δὲ πρὸς σκοπὸν πολεμικὸν καὶ ἀπολογητικόν.

1) Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐνάφρασης τῶν σχέσεων ἡμῶν πρὸς τοὺς ἀγγλικανούς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡμεῖς—οἱ ὀρθόδοξοι σλαῦοι—ἐξεφράζομεν πρὸς αὐτοὺς τὴν πλήρη ἡμῶν συμπάθειαν, καίτοι καλῶς ἐγνωρίζομεν ὅτι μετ' ἰδιαζούσης ἐπιμονῆς ἤρχισαν νὰ στρέφονται πρὸς ἡμᾶς μετὰ τὴν καταστροφικὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐνωτικῶν αὐτῶν προσπαθειῶν πρὸς τὴν Ρώμην, αἵτινες ἀπέληξαν εἰς τὴν ἀπερίστροφον ἀπόρριψιν τῆς ἀγγλικανικῆς ἱερωσύνης (κατ' ἀκολουθίαν δὲ, αὐτῆς τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας), καθ' ἃ περὶ τοῦ πράγματος ἐπανειλημμένως μοι ἀνεκοίνου ὁ μακαρίτης William John Birkbeck. Αἱ φιλικαὶ αὐταὶ σχέσεις παραμένουσιν ἀμετάβλητοι μέχρι τοῦ νῦν, ὡς παρετήρουν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1933 ἐν Νόβι—Σάδ παρὰ τῷ Ἐπισκόπῳ Εἰρηναίῳ καὶ ἐν Κάρλοβιτς παρὰ τῷ Πατριάρχῳ Βαρνάβῳ.

2) Ἡμεῖς ἐξ ἀμοιότητος τῶν μερῶν κατετείνομεν εἰς τοῦτο, ὅπως αἱ σχέσεις αὐταὶ καταλήξουσιν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ἐνωσιν, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει οὐσιαστικῶν δογματικῶν συμφωνιῶν. Ὡς πρὸς τοῦτο οἱ ὀρθόδοξοι σλαῦοι συνεμερίζοντο τὴν πεποίθησιν τοῦ αἰδέου πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννου Λεόντιεβιτς Γιάνυσιεφ ὅτι οἱ ἀγγλικανοὶ εἶνε ἀσύλληπτοι εἰς τοὺς δογματικούς τῶν ὁσους. Δυστυχῶς εἰς τὴν αὐτὴν (ἂν μὴ καὶ χεῖρονα) θέσιν παραμένει τὸ πρᾶγμα μέχρι καὶ τῆς σήμερον, καὶ δὴ μετὰ τὰς λίαν συμβιβαστικὰς ἐν Λονδίῳ συνδιασκέψεις τῶν ἀγγλικανῶν καὶ τῶν ὀρθοδόξων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου Μελετίου.

3) Τοῦτου ἕνεκα οἱ ζηλωταὶ τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς ἐνώσεως (οὐ ἔχοντες οἱ Ἕλληνας!) συνιστῶσι νὰ ἐπιζητηθῇ ἡ γνησία ἔκφρασις (τοῦ ἀγγλικανισμοῦ) ἢ ἐν τῇ λειτουργικῇ πράξει τῶν ἐνοριῶν καὶ τῶν μονῶν ἢ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν ἐπὶ μέρος ἀγγλῶν θεολόγων (ἰδὲ περιὸδ. «Ἐωθινὴ Ἠώς», «Φωνὴ τῆς Φιλλανδικῆς Ἐκκλησίας» 1934, ἀριθ. 5, σ. 35). Ἐν τούτοις αἱ τοιούτου εἴδους παρατηρήσεις σαφῶς πιστοποιοῦσι

τὴν ἀστάθειαν καὶ τὴν ἀπουσίαν δογματικῆς βάσεως ἐν τῷ ἀγγλικανισμῷ, ἢ δὲ ἱεραρχικῆ πραγματικότητος εἶνε ἱκανὴ νὰ γεννήσῃ σοβαρὰς ἀμφιβολίας ἂν περὶ τινῶν ἐκ τῶν ἀγγλῶν ἐπισκόπων δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι εἶνε ἀρκούντως χριστιανοί...

4) Εἰς πάντα ταῦτα τὰ σημεῖα ἡμεῖς εἴμεθα τελείως σύμφωνοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τῷ δὲ 1925 κοινὸς ἡμῶν ἀντιπρόσωπος ἐν Λονδίῳ ἐγένετο ὁ Πατριάρχης Φώτιος, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ διάδοχός του Μελέτιος. Οὐδεμία σοβαρὰ διάστασις γνωμῶν ὑπῆρξεν, εἰ μὴ μόνον ἐπὶ μέρος διφωνοῦντες εἰς ζητήματα θεωρίας καὶ πράξεως, καθ' ἃς ἐνίοτε ἐλέγετο ὅτι οἱ Ἕλληνας ἦσαν συγκαταβατικώτεροι πρὸς τοὺς ἀγγλικανούς, οὔτε ὁμοῦ ἐξεφράσθη, οὔτε ἐπὶ κινήσει, ἀλλ' ἀπλῶς διάφορος ἀντίληψις καὶ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς «οἰκονομίας», ἀπαραδέκτου ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων σλαύων ἐν τῇ δογματικῇ σφαιρᾷ.

5) Ἡ περὶ τοῦ μητροπολίτου Ἀντωνίου μαρτυρία εἶναι ὅπως διόλου ἀποκρυφικῆ. Τῷ 1925 ἤμην μετ' αὐτοῦ ἐν Λονδίῳ, ἔβλεπον δὲ αὐτὸν καθ' ἐκάστην καὶ μετείχον πασῶν τῶν συνδιασκέψεων καὶ δηλώσεων· ἀλλ' οὔτε αὐτός, οὔτε ὁ ἐμπυκνωτὴς τοῦ «Νικαϊκοῦ συνεδρίου» ἐκείνου Canon J. A. Douglas, ἐξεφράσθη ὅτι ἔπρεπε τότε ἀκόμη νὰ ἐνωθῶσιν οἱ ὀρθόδοξοι μετὰ τῶν ἀγγλικανῶν... μετὰ ταῦτα ὁ μητροπολ. Ἀντώνιος δὲν μετείχεν ἀντιπροσωπῶν τῶν ἀγγλικανικῶν διαπραγματεύσεων, καίτοι ἤξιούτο τιμῆς καὶ ἤσκει ῥοπήν εἰς τοὺς συντηρητικούς ἀγγλικανικούς κύκλους. Ἐκτοτε συνέβη παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις σλαύοις μόνον ἔκτακτον τι φαινόμενον, ὅτι δηλ. ὁ αἰοιδιμος σέρβος Πατριάρχης Δημήτριος μετέδωκε τὰ ἄχραντα μυστήρια εἰς τινὰς ἀγγλικανούς, ὡς τοιούτους, μὴ ἠνωμένους δηλ. μετὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τὸ ἀτομικὸν ὄμως τοῦτο γεγονός, μὴ θίγον τὰ διεκκλησιαστικὰ χαρακτηριστὰ ζητήματα, ἐξηγεῖται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ μεσοῦ ἀγάπης γέροντος ἐπιδράσεως τῶν κύκλων ἐκείνων, οἵτινες, ἄμοιροι δογματικῶν ἀρχῶν, ἀρέσκονται νὰ δημιουργῶσι δογματικὰ προηγουμένα διὰ συσσωρεύσεως πραγματικῶν περιπτώσεων... Πρόκειται ἀπλῶς περὶ ἐξαιρέσεως, ἥτις μόνον ἐπικυροῖ τὸν κανόνα, οὕτως φορεῖς ἐν ταῖς διεκκλησιαστικαῖς συνδιασκέψεσιν ἐκ μέρος τῆς ὀρθοδόξου Σερβίας ἐμφανίζεται ὁ ἀξιοσέβαστος Ἐπίσκοπος Νόβι-Σάδ Εἰρηναῖος. Τὸ ἔκτακτον τοῦτο περιστατικὸν δὲν δύναται νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν. Ἀπ' ἐναντίας, εἶνε ἄξιον βαθείας σκέψεως τὸ γεγονός ὅτι ἐν Αὐστραλίᾳ ὁ ὀρθόδοξος Ἕλληνικὸς κληρὸς (ἡγουμένου τοῦ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀποσταλέντος μητροπολ. Τιμοθέου) μετέβαλε τὴν μονοπροσώπως καὶ προσωπικῶς ἐπιτραπέισαν ἐκτροπήν ἐν Βελιγραδίῳ, εἰς κανόνα τῆς δράσεώς του (ἰδὲ τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ ὀρθοδόξου σερβικοῦ Πατριαρχείου «Κήρυξ» XV, 14-15 τῆς 27 Ἀπριλ.—10 Μαΐου 1934, σ. 219—221). Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε, τὸ ὁποῖον ταράττει ἡμᾶς, δὲν μᾶς κινεῖ ὁμοῦ οὔτε πρὸς κατάκρισιν οὔτε πρὸς μομφήν, ἀλλὰ μόνον εἰς τοῦτο: ὅτι, ὅταν πραγματευώμεθα τὴν ἐνωσιν μετ' ἄλλων, ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα πάντες ὁμόφρονες πρὸς ἀλλή-

λους ἐν τῇ ὅλῃ ἀληθείᾳ τῆς ὀρθοδοξίας. Ἀμήν.

N. N. ΓΛΟΥΜΠΑΚΟΒΣΚΗ

Σ. Ε. Θεωροῦμεν ἐπάναγκες νὰ δηλώσωμεν ὅτι τὰ περὶ τοῦ Μητροπολίτου Αὐστραλίας Τιμοθέου ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα δὲν εἶνε ἐπισήμως ἐξηκριβωμένα, οὔτε εἶνε δυνατὸν νὰ παρέσχεν εἰς αὐτὸν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τοιαύτην ἀδειαν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐπὶ τῇ συμφιλίῳσει.

Ἀνεξαρτήτως τῆς θέσεως ἣν ἀξιοῦν νὰ κατέχει ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τὸ ἀποκαλοῦν ἑαυτὸ Ἱερὰν Σύνοδον καὶ ἀνακηρῦξαι ἑαυτὸ ἴδιαν Ἐκκλησίαν ἐν Σερβίᾳ συμβούλιον τῶν ἐν ἑπεροσίᾳ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ σεβ. Ἀντωνίου ῥώσων ἀρχιερέων, ἣ ἐν τοῖς χρονικοῖς τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλον ἀναφερομένη συμφιλίωσις τῶν ἀπὸ ἐνεαετίας ἐν διαστάσει τελοῦντων σεβασμιωτάτων Ἀντωνίου καὶ Ἐλλογιου μόνον χαρᾶς δύναται νὰ πληρώσῃ πᾶσαν ὀρθόδοξον ψυχὴν. Τῆς χαρᾶς ταύτης ἐμφανίζει ἑαυτὸ μέτοχον καὶ τὸ ἐν Λονδίῳ ἐκδιδόμενον ὄργανον τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ καθολικισμοῦ «The Tablet», καίτοι, ὡς μετὰ μικρίας γράφει, «αἱ οὕτω καλούμεναι ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, μάλιστα δὲ ἐν τῷ προσώπῳ ἱεραρχῶν ὁποῖος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, δὲν ἐπέδειξαν πρὸς τοὺς καθολικοὺς πολλὴν φιλοφροσύνην». Δὲν πταίομεν ἡμεῖς ἂν ἡ χριστιανικὴ προθυμία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς συνεννόησιν καὶ συνεργασίαν μετὰ τοῦ ἀγγλικανισμοῦ ἄνευ οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης θυσίας τῆς ὀρθοδόξου δογματικῆς ἀληθείας χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῆς ἡμιστά χριστιανικῆς ἀποκλειστικότητος τῶν καθολικῶν ὡς τάχα «φιλαρέσκεια», εὐεξήγητος δὲ εἶνε καὶ ἡ δυσαρέσκεια τῶν παπικῶν, ὅταν διὰ τῆς ἀσθηρᾶς μὲν καὶ ἀληθολόγου θεολογικῆς ἐπιστήμης ἐλέγχωνται πεπλανημένα θεμελιώδη καὶ δόγματα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὁποῖα τὰ ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἀναιρεθέντα δόγματα τοῦ πρωτείου τοῦ Πάπα Ῥώμης καὶ τοῦ ἀλαθῆτου αὐτοῦ, ἀποκρούονται δὲ οἱ προσογανδισαὶ οὐνίται. Ὅ,τι προσπίπτει ἀμέσως εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Tablet» εἶνε ἡ δυσκόλως κρυπτομένη χαιρεκακία αὐτοῦ ἐπὶ ταῖς δυσχερεῖαις τῆς πάντοτε στρατευομένης καὶ ἀγωνιζομένης καὶ μαρτυρούσης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὰ Σοβιὲτ καὶ ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν.

Τὸ Κοινοστόριον τῆς ἐθνικῆς προτεσταντικῆς ἐκκλησίας τῆς Γενεύης προέβη εἰς τὴν δημοσίευσιν ἐντόνου διαμαρτυρίας κατὰ τῆς εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν εἰσοδογῆς τῶν Σοβιέτ, περὶ ἧς τόσος ἐπ' ἐσχάτων γίνεται λόγος. «Ἐφ' ὅσον ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν—λέγεται ἐν τῇ διαμαρτυρίᾳ—ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν παγίωσιν τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εὐδοξίας μεταξὺ τῶν λαῶν, ἰδεωδὸν δὴλα δὴ καθαρῶς ἐδαγγελικῶν, καθ' ἐκάστην δ' ἐναρξίν νεὰς συνόδου τῆς Κ. τ. Ε. οἱ προτεστανταὶ τῆς Γενεύης ἐνόησι τὰς προσευχὰς τῶν πρὸς τὰς τῶν ἀπανταχοῦ χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν ὅπως ὁ Θεὸς φωτίσῃ

διὰ τοῦ Πνεύματος Αὐτοῦ καὶ τοῦ Φωτὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπωμισθέντας τὸ μέγα τοῦτο ἔργον τῆς εἰρηνεύσεως, εἶνε πρόδηλος ἡ θλίψις καὶ ἡ ὀργὴ τῆς Ἐκκλησίας πληροφρονημένης ὅτι ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις προτίθεται νὰ ζητήσῃ τὴν εἰσοδογὴν αὐτῆς εἰς τὴν Κ. τ. Ε. Δὲν ἐπαύσαμεν ἀκόμη νὰ διαμαρτυρῶμεθα κατὰ τῶν ἀποτροπαίων διωγμῶν, ὧν γίνονται θύματα οἱ χριστιανοὶ τῆς Ρωσίας, καὶ νὰ ἐπικαλούμεθα τὴν θεῖαν ἐπέμβασιν ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν τούτων, καὶ τότῃς πρόκειται νὰ ἴδωμεν τὴν κυβέρνησιν τὴν κάθηρον ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων καὶ μεστὴν ἁδυσωπήτων μίσους καὶ πάσης ἄσκησίας ἐτοιμὴν νὰ καταλάβῃ θέσιν εἰς συντέλειον, ἔνθα ἡ παρουσία τῆς μόνου ὡς εἰρηνοφιλίας καὶ βεβήλωσις δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ. Ταύτην ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς τῆς Ἑλβετίας θεωρεῖ ὡς ὕβριν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς ἀπειλὴν κατὰ τῆς Κ. τ. Ε. καὶ κίνδυνον διὰ τὴν πατρίδα μας». Οἱ «Ἐκκλησιαστικοὶ Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου σχολιάζοντες τὴν διαμαρτυρίαν ταύτην συνομολογοῦσι μὲν ὅτι ἡ εἰς τὴν Κ. τ. Ε. εἰσοδος τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως, ἐχούσης θεμελιώδες δόγμα τὴν ἄρνησιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν διωγμὸν τῶν χριστιανῶν, ἀποτελεῖ ὕβριν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὴν ὁποίαν πάντες οἱ χριστιανοὶ πρέπει νὰ πράξουν τὸ πᾶν ὅπως ἀποτρέψουν. Ἄλλ' ἐξ ἄλλου—προσθέτει τὸ φύλλον—εἴμεθα ἠγακασμένοι νὰ δεχόμεθα τὰ γεγονότα ὡς εἶνε ἐν τῇ σημερινῇ καταστάσει τοῦ κόσμου. Εἶνε δηλ. γεγονός ὅτι τὸ σοβιετικὸν καθεστὸς ἀπέβη σταθερὸν, μόνον δὲ οἱ ἴδιοι οἱ ῥῶσοι, κινούμενοι ὑπὸ τοῦ θείου Πνεύματος, θὰ δινηθοῦν νὰ τὸ ἀνατρέψουν. Ἐπειτα, ὡς ἔχον τὰ πολιτικὰ πράγματα σήμερον, οἱ μπολσεβίκοι ἔχον συμφέρον νὰ διατηρῇ ἡ εὐρωπαϊκὴ εἰρήνη. Πρὸς τοῦτοις ἡ πεῖρα τῆς παρουσίας γενεᾶς ἀπέδειξεν ὑπερπερισσῶς ὅτι οὐδὲν καλὸν δύναται νὰ προσδοκᾶται ἐκ πολέμου. Ὡστε, πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, «ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης τὰ Σοβιέτ εἶνε μὲ τὸ μέρος τῶν ἀγγέλων»..

* Ἀπεβίωσεν ἐν ἡλικίᾳ 64 ἐτῶν ὁ διακεκομμένος καθηγητὴς τῆς ἐρμηνείας τῆς Κ. Διαθήκης ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Χάλλης Ernst von Dobschütz, συγγραφεὺς ἀξιολόγου ὑπομνήματος εἰς τὰς δύο πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολάς τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ ἄλλων περισπουδάστων ἔργων. Ἀπὸ υἱῶν ἐτῶν εἶχεν ἀναλάβει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ ἔργον τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Gregory συντεταγμένου καταλόγου τῶν χειρογράφων τῆς Κ. Διαθήκης, πρὸς ὃν σκοπὸν εἶχεν ἐπισκεφθῆ πρὸ δύο μόλις μηνῶν καὶ τὰς Ἀθήνας. Ἐν τῷ προσεχεῖ τεύχει τῆς Θεολογίας θὰ δημοσιευθῇ ἡ προσήκουσα νεκρολογία τοῦ ἐκλιπόντος σοφοῦ ἀνδρός.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀνησχόλησε κατὰ τὰς τὰς τελευταίας συνεδρίας τὸ ζήτημα τῆς πληρώσεως τῶν χηρευουσῶν ἱερῶν μητροπόλεων Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου. Μετὰ ἄλλεπάλληλα παρὰ τῇ Κυβερνήσει διαβήματα πρὸς μεταβολὴν τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Καταστατικοῦ νόμου περὶ ἐκλογῆς Ἀρχιερέων, κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου συνστάθη εἰδικὸν ὑπόμνημα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Συνεδρῶν Σπάρτης, Σισανίου

καὶ Σάμου διεβίβασε πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν θρησκευμάτων καὶ Παιδείας, ἀναπτύξασα καὶ προφορικῶς τὰς ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀπάντησε διὰ μακρῶν ἐπιμένων εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἄποψιν περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ κειμένου νόμου. Τὸ ἔγγραφο τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀναγνώσθην ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Τρίτης προεκάλεσε ζωηρὰν συζήτησιν, ἀπεφασίσθη δὲ κατὰ πλειοψηφίαν ὅπως ἡ Ἱερά Σύνοδος, πρὸς πρόληψιν τῆς ἀναποφεύκτου καταστάσεως ῥήξεως τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Πολιτείαν, προβῆ μὲν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν εἰρημένων ἱερῶν μητροπόλεων κατὰ τὸν κείμενον νόμον, ἀλλὰ μὴ πάσης ἐπιδικώκουσα τὴν τροποποίησιν αὐτοῦ, συμφώνως τῇ γνώμῃ τῆς Ἱεραρχίας. Ἀπεστάλη δὲ καὶ σχετικὸν πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἔγγραφο.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν τῆς Τρίτης ἡ Ἱερά Σύνοδος, διασκεψαμένη περὶ τῆς πληρώσεως τῆς χηρευσάσης ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, κατέστησεν εἰς αὐτὴν τὸν Σεβασμιώτατον μητροπολίτην τέως Σουφλίου Ἰωακείμ, ὅστις αὐθιμέρον ἐτέλεσε τὴν τε εὐχαριστιαν ἐνώπιον τῆς Ἱεραῖς Συνόδου καὶ τὸ μέγα Μήνυμα ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου. Συμφώνως τῇ Πατριαρχικῇ Ἐγκυκλίῳ τοῦ 1924 καὶ τῷ Καταστατικῷ νόμῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡ προσωρινὴ Μητρόπολις Σουφλίου κατηργήθη συγχωνευθεῖσα μετὰ τῶν ἐξ ὧν ἀπεστάθη ὁμόρων Μητροπόλεων Διδυμοτείχου καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως.

— Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Πέμπτης γενομένης τῆς διαιολογῆς τῶν ψήφων ἀνεδειχθησαν ὑποψήφιοι κατὰ σειράν οἱ ἑξῆς :

Διὰ τὴν Μητρόπολιν Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Ἄρχιμ. Ἰάκωβος Βαβανάτσος, Ἄρχιμ. Προκόπιος Γεραβάρης, Ἄρχιμ. Θεοδ. Βασιλόπουλος.

Διὰ τὴν Μητρόπολιν Ζαζάνθου Ἄρχιμ. Διονύσιος Παπανικολόπουλος, Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Δημητρίου, Ἄρχιμ. Κωνσταντῖνος Βασιλείου.

Διὰ τὴν Μητρόπολιν Κεφαλληνίας Ἄρχιμ. Γερμανὸς Ρουμπάνης, Ἄρχιμ. Χερουβίμ Ἄννινος, Ἄρχιμ. Σπυρίδων Ἀλιβιζάτος.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος μετὰ τὴν ὑποβολὴν σχετικῆς ἀναφοράς τοῦ σεβ. μητροπολίτου Μυτιλήνης ἐνεκρίνε τὴν παρ' αὐτοῦ χορηγηθεῖσαν εἰς τὸν ἱερέα Ἀριστείδην Παπακωνσταντίνου μνησιαὶν ἄδειαν, ἵνα μεταβῆ εἰς Αἴγυπτον παραστῆ εἰς τοὺς γάμους τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεσε τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς τοῦτο.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Γρεβενῶν ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱ. Συνόδῳ τὸν διορισμὸν ὡς ἡγουμένου τῆς ἱ. μονῆς ἁγίου Νικάνωρος τοῦ ἄρχιμ. Γενναδίου Γκανοπούλου ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος ἄρχιμ. Ἀγαθαγγέλου.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Πατρῶν ἀνέφερε πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον, ὅτι διώρισε μέλη τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἀνασυσταθείσης ἱ. μονῆς Ἐλεούσης τὸν ἱερομ. Ἰγνάτιον Κωνσταντινόπουλον ὡς ἡγούμενον, τὸν δὲ ἱερομ. Κορηλίον Νικολόπουλον καὶ τὸν ἱεροδ. Κύριλλον Γιαννακόπουλον ὡς συμβούλους.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐχορήγησεν εἰς τὸν σεβ. Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης δεκαπενθήμερον ἄδειαν ὁπουσίας εἰς Ἀθήνας δι' ὑποθέσεις τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

— Χθὲς ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τοῦ Μαρασιεῖου Διαδρακαλεῖου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ παρέστησαν εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἣν ἐτέλεσεν ὁ ἱεροκλήρυξ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἄρχιμ. Παντελεΐμων Παπαγεωργίου, χοροστατοῦντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου. Χορὸς ἐξ 60 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ τῆς ἐκκλησ. Μουσικῆς ἐν τῷ Μαρασιεῖ κ. Κ. Παπαδημητρίου ἔψαλεν ἐν ἀκριβεῖ καὶ τάξει τοὺς ἱεροὺς ἕμνους. Ἐν τέλει δὲ τῆς Δευτερουγίας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὁμίλησε πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ τὰς μαθητρίδας, παραστήσας τὴν ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν τῆς θρησκείας ἐν τῇ ζωῇ καὶ τῷ ἔργῳ τοῦ διδασκάλου.

— Κατὰ τὰς ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως εἰδήσεις ἡ κηδεῖα τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Γεργασίου ἐτελέσθη μετὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς τάξεως τὴν 10 π. μ. ὥραν τῆς 1 Ἰουνίου. Ἐχοροστάτησεν δὲ οἱ σεβ. μητροπολίται Μα-

ρωνείας, Ξάνθης καὶ Δράμας, παρισταμένων πολλῶν ἐφημερίων, τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου, ὡσαύτως δὲ τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων τῶν ξένων Κρατῶν, τῶν προεδρείων τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν Δ. Συμβουλίων τῶν διαφόρων ὁργανώσεων καὶ ὁλοκλήρου σχεδὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ τῶν ἐγγύς χωρίων. Ἐπισηδεῖους λόγους ἐξεφώνησαν ὁ σεβ. μητροπολίτης Ξάνθης καὶ ὁ Δήμαρχος Ἀλεξανδρουπόλεως. Διμοῖρια στρατοῦ ἀπέδωκε τὰς νενομισμένας τιμὰς. Στέφανοι κατετέθησαν, ὑπὲρ τοὺς πεντήκοντα, ἐκ μέρους τῶν διαφόρων Ἀρχῶν καὶ Σωματείων. Κοινῇ δὲ συναινέσει τῶν ἄρχιδίων Ἀρχῶν τὸ λείψανον τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου ἐτάφη ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη κατὰ τὴν ἐτησίαν ἐορτὴν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Παγκρατίου ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ ἁγ. Σπυρίδωνος Ἰλισσοῦ, ἁγ. Νικολάου (Ἰευκαζιῶν) θηλέων ἐν τῷ ὁμωνύμῳ ναῷ, Μοναστηρακίου θηλέων ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Κοιμησῶς Θεοτόκου (Μοναστηρακίου), ἁγ. Μαρίνης θηλέων ἐν τῷ ὁμωνύμῳ ἱερῷ ναῷ, ἀντεπροσωπεύθη δὲ ὑπὸ τοῦ πανσο. ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱεραῖς Συνόδου ἐν τῇ τελετῇ τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου τοῦ ἁγ. Βασιλείου (Πολυγώνου).

— Ἐτελεύτησε τὸν βίον ἐν Σύρῳ μετὰ μακρὰν νόσον ὁ ἱεροκλήρυξ Κυκλάδων ἄρχιμ. Χριστοφόρος Δεσύπρης, ἀπὸ ὀκταετίας διευθυντῆς καὶ ἰδιοκτητῆς τοῦ ἐν Σύρῳ ἐκδομένου θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ «Κατὰ Χριστὸν Ἀγωγή». Τῆς πανδήμου κηδείας αὐτοῦ προέστη ὁ σεβ. μητροπολίτης Σύρου κ. Φιλάρτος περισοχιούμενος ὑπὸ παντός τοῦ κλήρου τῆς τε Ἐρμοнопόλεως καὶ ἄλλων κοινοτήτων.

— Ἀναγινώσκωμεν ὅτι ἡ ἐν Μυτιλήνῃ λίαν ἐπιπελωῆς δρώσα θρησκευτικὴ Ἀδελφότης «Εὐσέβεια» διενεργήσεν ἔργον ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς, ὅστις ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας χάρις εἰς τὴν προθυμίαν τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, ὅστις ἐκτιμᾷ καὶ ἐνισχύει τὸ ἔργον τῆς. Ἡ ἐν λόγῳ Ἀδελφότης ἀποτελεῖ ὡς γνωστὸν σπουδαιότατον βοηθητικὸν παράγοντα τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ χριστιανικοῦ ἔργου, τοῦ ὁποῦ προΐσταται πάντοτε ὁ σεβ. μητροπολίτης κ. Ἰάκωβος. Ἐκ τοῦ δημοσιευμένου ἀπολογισμοῦ τοῦ πρώτου ἔξαμήνου τῆς δράσεως, τοῦ Σωματείου τούτου μαθάνομεν ὅτι ἐντός τοῦ ἔξαμήνου τούτου ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ ἱεροκλήρυκος κ. Χρ. Παπαγιάννη περὶ τὰ τριᾶκοντα ἔσπερινά καὶ περὶ τὰ πεντήκοντα προΐνα εἰς διαφόρους ναοὺς τῆς πόλεως Μυτιλήνης. Ὁσαύτως καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἱεροκλήρυκος ἐσπεριναὶ ὁμιλίαι ὑπὸ τῆς ἐβδομάδος ἐκ περιτροπῆς εἰς Ἀγιάσσον καὶ Πλωμάριον, πρὸς δὲ καὶ κηρύγματα τινὰ εἰς Ἀσώματον, Βασιλικὰ καὶ Πολυχνίτον. Δις τῆς ἐβδομάδος ἐγένοντο (καὶ ἐξακολουθοῦν καὶ ἤδη) ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀδελφότητος εἰδικὰ κηρύγματα δι' ἄνδρας καὶ γυναῖκας. Κατὰ τὸ ἀνωτέρω σημειωθὲν διάστημα σημαντικὴ ὡσαύτως ὠφέλεια ἐπῆλθεν καὶ ἐκ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως, ὅπερ ὁ πνευματικὸς τῆς Ἀδελφότητος πατήρ (ἄρχιμ. Χρυσόστομος Σιμιστῆς) ἄσκει ἐν Μυτιλήνῃ πλήθῃ δὲ λαοῦ, καὶ μάλιστα νέοι, προσέτρεξαν ἰδίᾳ ἐν Πλωμαρίῳ καὶ Ἀγιάσῳ ὅλου μετέβη ὁ πνευματικὸς καὶ συνεδύσθη κήρυγμα μετ' ἐξομολογήσεως. Ἐπὶ πλέον παρεσχέθη τὸ μυστήριον τοῦτο καὶ εἰς τοὺς φυλακισμένους κατόπιν λειτουργίας καὶ σχετικοῦ κηρύγματος. Καὶ πρὸς τὴν νεολαίαν ἡ ἀδελφότης ἐστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς. Κατὰ τὸ τελευταῖον ἔξαμήνου ἐλειτοῦρησαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μονίμου ἱεροκλήρυκος δύο κατηχητικὰ σχολεῖα ἐν Μυτιλήνῃ καὶ ἐν ἐν Πλωμαρίῳ, εἰς τὰ ὅποια ἐνεγράφησαν περὶ τὰ 300 παιδία. Ἐπίσης ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ νέου ἔτους ἰδρύθη αὐτόθι ὁμιλος νεανίδων, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεγράφησαν περὶ τὰς 100 νεανίδας, αἵτινες ἀκούουν, ἰδιαίτερα κατηχητικὰ μαθήματα διδόμενα ὑπὸ τοῦ ἱερέως τῆς ἀδελφότητος. Μολοντί ὁ σκοπὸς τῆς ἀδελφότητος δὲν εἶνε καθαρῶς φιλανθρωπικός, ἐν τούτοις δὲν παύει νὰ ἄσκει παραλλήλως πρὸς τὴν πνευματικὴν ἐλεημοσύνην καὶ τὴν ὕλικὴν, ἐπιπνεύουσα εἰς τὰ μέλη τῆς τὸ αἶσθημα τῆς φιλαλληλίας. Καὶ δὴ διωργάνωσεν ἐπισκεψίς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, κατὰ τὰς ὁποίας προσέφεραν οἱ μαθηταὶ διάφορα

δῶρα καὶ βιβλία εἰς τὰ ὄρφανά. Ὁσαύτως ἐγένοντο ἐπι-
οκέψεις ὑπὸ τῶν μέσων Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς τὰς
Φυλακάς, καθ' ὅς ἐγένοντο κατάλληλοι κατηχητικὰ
ὁμίλια, διενεμήθησαν δὲ διάφορα ἐντοπα θρησκευτικὰ
καὶ προσεφέρθησαν εἰς τοὺς φυλακισμένους γλυκίσματα
καὶ φρούτα. Ὁμοίως διὰ χειρὸς τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς
Χρυσοστόμου Σιμιτζῆ διενεμήθησαν εἰς τοὺς φυλακισμέ-
νους διάφορα χρηματικὰ ποσά, ἅτινα προσέφεραν πρὸς
τὸν σκοπὸν τοῦτον διάφορα μέλη τῆς ἀδελφότητος καὶ
ἄλλοι. Ἐπίσης ὑπὸ τῶν νεανίδων ἐγένοντο ἐπανειλημμένα
ἐπισκέψεις εἰς τὸ Γηροκομεῖον, ὅπου προσέφεραν διάφορα
γλυκίσματα καὶ φρούτα. Τέλος ἡ Ἀδελφότης προσέφερε
διὰ τὴν ἀγορὰν ὑφάσματα πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμασιῶν
κατὰ τὸ Πάσχα εἰς ἀπόρους μαθητὰς τῶν Κατηχ. Σχο-
λείων χρημ. βοηθήματα. Τὰς ἐνδυμασίας ταύτας ἔδωκαν
κυρίαὶ καὶ δεσποινίδες, μέλη τῆς Ἀδελφότητος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

— Ἐν τῇ πόλει Μπουλαουαίῳ τῆς Ροδεσίας (Ν. Ἀφρική)
ὑπαγομένης εἰς τὴν μητροπόλιν Ἰωαννουπόλεως ὑπὸ τοῦ
ἄγγλου δημάρχου κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ἀνεγε-
θησομένου ναοῦ τῆς ἐκεῖ ἑλληνορθόδοξου κοινότητος ἐπ'
ὀνόματι τοῦ προσφθ. Ἰωάννου Προδρόμου. Κατὰ τὴν
τελετὴν προσφωνήσεις ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ
τοῦ σεβ. μητροπολίτου Ἰωαννουπόλεως.

— Τὴν 14ην παρ. μηνὸς ἐπεσκέφθη τὸν ἐν Τριπόλει ἰ-
ναὸν τοῦ Ἁγ. Γεωργίου ὁ ὑποδιοικητὴς τῆς νήσου Μάλ-
τας κ. Λούκ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἄγγλου προξένου, ζη-
τήσας δὲ μετ' ἐνδιαιρέροντος πληροφορίας περὶ τοῦ ναοῦ,
τοῦ σχολείου καὶ τοῦ μικροῦ ὀρθοδόξου πρυμνίου εἰς ἄ-
πταιστον ἑλληνικὴν παρεκάλεισε τὸν αἰδ. ἐφημέριον τοῦ
ναοῦ, ὅπως διαβιβάζῃ τὰ σέβη του πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν
Πατριάρχην. Εἰς ταῦτα ὁ ἄγγλος προξένος προσέδθηκεν
ἑλληνιστὶ ἐπίσης: «Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν τὴν Ἑλλάδα».

— Τῇ 25ῃ Μαρτίου ἑ. ἔ. ἐθεμελιώθη ἐν Καζαπλάγκα τοῦ
Μαρόκου ὁ ἑλληνικὸς ναὸς τοῦ Ἐθαγγελισμοῦ τῆς Θεο-
τόκου, μετὰ τὴν ἑ. λειτουργίαν καὶ τὴν ἐπὶ τῇ ἔθνικῇ
ἐορτῇ δοξολογίαν, καθ' ἣν παρέστησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς κοι-
νότητος, ὁ προξένος καὶ πλῆθος πολὺ εὐσεβῶν ὁμογενῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφουσι αἱ ἐφημερίδες τῆς Ν. Ὑόρκης
αἱ ἑλληνορθόδοξαι ἐκκλησίαι τῆς πόλεως Νιγηρόιτ καὶ
διάφοροι ἄλλαι ὀργανώσεις συντάξαν ψήφισμα διαμαρ-
τυρίας ἐναντίον τῶν πραξικοπηματικῶς διαταραξάντων
τὴν εἰρήνην τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίας καὶ ἐκφράσεις
ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Πρὸς ἱστορικὴν δικαστικὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ἀπὸ πολ-
λοῦ ἐπασχολούντος τὴν Ἐκκλησίαν Κύπρου ζητήματος
τῆς ἰ. μονῆς Κύκκου ὁ Ἀρχιμ. τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Πανο-
σο. κ. Φιλόθεος μετέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἵνα προσωπικῶς
συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐκεῖ ἀφ' ἱκανοῦ διατρίβοντος σεβ.
Μητροπολίτου Κιτίου κ. Νικοδήμου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατ' εἰδήσεις τῆς «Ὁρθόδοξου Καρπαθικῆς Ρωσίας»
ἐκ Μόσχας, οἱ μολορβικοί «ἐκλείσαν» τὴν Ἱ. Σύνοδον
τῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας ἀπαγορεύσαντες τὴν νόμι-
μον αὐτῆς λειτουργίαν ὡς ἀνεγνωρισμένου ἐκκλησιαστι-
κοῦ ὀργανισμοῦ. Οὕτω, κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας, ἡ
ρωσικὴ Ἐκκλησία μετατρέπεται ἐφεξῆς εἰς ἐκκλησίαν κα-
τακομβῶν, διακόπτεται δὲ καὶ πᾶσα σχέσις αὐτῆς πρὸς
τὸ ἔξωτερικόν.

— Ἀγγέλλεται ἐκ Νέας Ὑόρκης ὅτι τῆς κηδεύσεως τοῦ
ἐκεῖ ἀποθανόντος μητροπολίτου Πλάτωνος μετέσχον 8
ἀρχιερεῖς, Ἕλληνας καὶ σύροι, ὑπὲρ τοῦς 100 ἱερεῖς καὶ
πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν κληρικῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπι-
σκοπικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ νεκρὸς τοῦ ἱεράρχου μετακο-
μισθεὶς εἰς Κάννας τῆς Πενσυλβανίας ἐτάφη ἐν τινὶ τῶν
ἐκεῖ μονῶν τὴν προσοριγὴν διοίκησιν τῆς ἐπαρχίας ἀνέ-
λαβεν ὁ ἐπίσκοπος Ἅγιος Φραγκίσκος Θεόφιλος.

— Κατὰ παράκλησιν τοῦ τοποτηρητέου τῆς Πατρι-
αρχικῆς Ἐκκλησίας ὁ ἐν Μόσχῃ ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰ-
κουμ. Πατριαρχείου Ἀρχιμ. Βασίλειος ἀνήγγειλεν εἰς τὸν

Μακαρ. Πρόεδρον τῆς Ἱ. Συνόδου ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς
Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας μετὰ γνώμην καὶ πάντων τῶν
ἐπαρχιακῶν ἀρχιερέων ὀνόμασε τὸν τοποτηρητέοντα σεβ.
Μητροπ. Σέργιον εἰς Μακαριώτατον Μητροπολίτην Μό-
σχας καὶ Κολύμνας τάξασα αὐτὸν πρῶτον ἐν τῇ ἱεραρχικῇ
κλίμακι τῆς ὀρθοδόξου ρωσικῆς ἱεραρχίας.

— Κατὰ τὰ ρωσικὰ φύλλα τοῦ ἔξωτερικοῦ, ἀνεμένετο
ὡς ἐπιχειμένη ἡ μεταξὺ τῶν ρώσων ὑπερορίων ἱεραρχῶν
Ἀντωνίου καὶ Εὐλόγιου συμφιλίωσις. Ὡς γνωστὸν, ὁ μὲν
πρῶτος φέρεται ὡς προεδρικῶς ἀπὸ τοῦ σερβικοῦ Κά-
ρολιτς διακυβερνῶν μετὰ ὁμίλου ρώσων ἀρχιερέων, ἐν
ἐμφανίζει ὡς ἱερὰν σύνοδον, τὴν ὅλην ὑπερόριον ρωσικὴν
διασποράν, ὁ δὲ δεύτερος διαστάς τῷ 1926 ἀπὸ τοῦ ἀρ-
χιερατικοῦ τούτου κολλεγίου, διὰ προσφυγῆς πρὸς τὸ Οἰ-
κουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀνεγνωρίσθη ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐ-
ξαρχικῶς κυβερνῶν τὴν ἀνά τὴν δυτικὴν Εὐρώπην ὀρθό-
δοξον ρωσικὴν διασποράν. Αἱ μεταξὺ τῶν δύο τούτων το-
μῶν τῆς ρωσικῆς διασπορᾶς προστριβαὶ καὶ ἀντεγκλή-
σεις εὗρισκον, ὡς εἰκόσ, ἤχῳ καὶ ἐν τῷ ρωσικῷ τύπῳ τοῦ
ἔξωτερικοῦ, ἀπετέλει δὲ θλιβερόν φαινόμενον, ὀφείλον
τὴν γένεσιν του εἰς τὰς μεταπολεμικὰς ἐν Ρωσίᾳ ἀναστα-
τώσεις. Τοῦ κολλεγίου τῶν ἐν Κάρλοβιτς ἀρχιερέων εἶ-
χε συναποσισθῆ καὶ ὁ κατ' αὐτὰς ἐν Ἀμερικῇ τελευ-
τήσας τὸν βίον μητροπολίτης Πλάτων. Ἦδη περὶ με-
σοβῆντα τὸν λήξαντα μῆνα ὁ σεβ. Εὐλόγιος ἀρίκετο εἰς
Βελιγράδιον πρὸς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ σεβ. Ἀντω-
νίου περὶ καταπαύσεως τῆς μεταξὺ αὐτῶν διαστάσεως,
καὶ αὐθημερὸν μὲν ἀμφοτέρωι μετέσχον εὐχαριστηρίου δο-
ξολογίας, τῇ δ' ἐπομένῃ θὰ συνεκαλοῦντο εἰς συνεδρίαν
οἱ ἐν Κάρλοβιτς ρῶσοι ἀρχιερεῖς πρὸς ὀριστικὴν συνδια-
λαγὴν.

— Κατὰ νεωτέρας εἰδήσεις περὶ τοῦ ἀνωτέρω γεγονό-
τος, τῇ 15 παρελθόντος μηνὸς ὁ ἐξαρχικῶς προϊστάμενος
τῶν ἐν τῇ ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ ρωσικῶν παροικιῶν, ἔδρευον
δ' ἐν Παρισίοις σεβ. Μητροπολίτης Εὐλόγιος μετὰ προση-
γηθεῖσαν πάντως συνεννόησιν πρὸς τοὺς ἐν Κάρλοβιτς
ρῶσους ἱεράρχας ἀρίκετο εἰς Βελιγράδιον, αὐθημερὸν δ'
ἐπεσκέφθη τὸν σεβ. Μητροπολίτην Ἀντώνιον. Οὕτως, φέ-
ρον τὸ ἐπιτραχιλίον, ἤκουσε τὴν μετάνοιαν τοῦ σεβ. Εὐ-
λόγιου, ἐφ' οἷς συντέλεσεν εἰς τὴν γνωστὴν ἐν τῇ ρωσικῇ
ὑπερορίᾳ ἱεραρχία ρῆσιν, ἀνέγνω ἐπ' αὐτῷ συγχωρητικὴν
εὐχὴν καὶ ἐδέχθη αὐτὸν εἰς ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν,
τελοῦντα ὑπὸ τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀργίας ἐξ ἀποφάσεως τοῦ
ἐν Κάρλοβιτς Κολλεγίου τῶν ρώσων ἀρχιερέων. Μεθ' ὃ
καὶ ὁ σεβ. Εὐλόγιος ἔπραξε τὸ αὐτό: φέρον τὸ ἐπιτρα-
χιλίον ἀνέγνω τὴν αὐτὴν συγχωρητικὴν εὐχὴν ἐπὶ τῷ σεβ.
Ἀντωνίῳ, ζητήσαντι παρ' αὐτοῦ τὴν συγχώρησιν. Ἐπι-
κολούθησε γεῦμα, οὐδινος μετέσχε πρὸς τοὺς ἀνωτέρας
ἱεράρχας καὶ ὀλόκληρον τὸ ἐν λόγῳ ἀρχιερατικὸν κολλέ-
γιον. Τῇ ἐπαύριον συνεκροτήθη συνεδρία τῶν ἀρχιερέων,
ἧς μετέσχε καὶ ὁ σεβ. Εὐλόγιος, κατ' αὐτὴν δ' ὁ μὲν
σεβ. Ἀντώνιος ἀνεκοίνωσεν ἐν χαρᾷ ὅτι ἀποκατασταθεῖ-
σις κοινωνίας αὐτοῦ πρὸς τὸν σεβ. Εὐλόγιον ἀπόκειται
εἰς τὴν ὀλομέλειαν τῆς ρωσ. ἱεραρχίας ἢ ἀπ' αὐτοῦ ἄρισ-
τις τῆς ἐκκλησ. ποιητῆς τῆς ἀργίας, ὁ δὲ σεβ. Εὐλόγιος ἐπέι-
πεν ὅτι ἡ μὲν ποιητὴ δύναται καὶ ἀπὸ τοῦδε. γὰρ ἀρθῆ,
ἀλλὰ ἡ πλήρης ἀποκατάστασις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότη-
τος μεταξὺ τῆς ὑπὸ τὴν ἐξαρτίαν αὐτοῦ τελοῦσης ρωσι-
κῆς διασπορᾶς τῆς δυτικῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν ἐν Κάρλο-
βιτς ὁμάδα τῶν ρώσων ἀρχιερέων δύναται νὰ πραγματο-
ποιηθῇ μόνον τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ
καὶ τῇ συγκαταθέσει τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ὀρ-
θοδόξων ρωσικῶν παροικιῶν. Τῇ 17, ἐορτῇ τῆς Ἀναλή-
ψεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἦτο ἐτι ἡμέρον τὸ ἐπιτίμιον, ὁ σεβ.
Εὐλόγιος δὲν ἐλειτούργησεν, ἀλλ' ἔστη ἄπλως μετὰ τοῦ
σεβ. Ἀντωνίου εἰς τὸ ἀριστερόν παραθρόνιον, κατὰ τὴν
λειτουργίαν ὁμοῦ ἀμφοτέρων τῶν ἀρχιερέων τὰ δνόματα
ἐμνημονεύθησαν. Συνεπεῖα δὲ προσκλήσεως τοῦ ἐν τῷ
μεταξὺ ἀφικουμένου εἰς Βελιγράδιον Μακαρ. Πατριαρχοῦ
Σερβίας ὁ σεβ. Εὐλόγιος μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ. Ὁ
ἐπελθὼν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἱεραρχῶν συμβιβασμὸς
ἐνεποίησε βαθεῖαν ἐντύπωσιν καὶ ἐν Βελιγράδιῳ καὶ ἐν
Παρισίοις εἰς τοὺς ρωσικοὺς κύκλους, ἐκράθη δ' ὅτι ἡ ἐπ-
ελθούσα εἰρήνευσις δύναται ν' ἀποβῇ ἄφετηρία ὑπερνω-

κήσεως πάντων τῶν ἐπιπροσθούτων εἰς τὴν ἔνωσιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καλυμάτων καὶ ἀποκαταστάσεως τῆς πλήρους ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης.

—Ὁ ἐν Βελιγραδίου ἀνταποκριτὴς τῆς ἐν Ρίγγ ἐκδομένης ἡμερησίου «Σήμερον» γράφων ἐπὶ τῆς συμφιλίωσης ταύτης τῶν δύο ρώσων ἀρχιερέων, ἐν σχέσει πρὸς τὴν γνώμην τοῦ σεβ. Εὐλογίου ὡς πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀναφερομένην ἀρμοδιότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου προσθέτει ὅτι, κατὰ τοὺς ἀρχιερατικούς κύκλους τοῦ Κάρλοβιτς, ὁ Οἰκουμεν. Πατριάρχης οὐδὲν δικαίωμα εἶχε νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ δικαιοδοσίας τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ καὶ εἰς ἕκ τῶν ὄρων τοῦ κολλεγίου τῶν ρώσων ἱεραρχῶν θὰ ἦνε ἡ ἰδιόβουλος ἕξοδος τοῦ μητροπ. Εὐλογίου ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Οἰκουμ. Πατριάρχου.

—Ἡ ἐν Γενεύῃ ἀντιπολεσεβικὴ ἔκθεσις, περὶ ἧς ἐν καιρῷ ἐγράφημεν, μετακομθεῖσα εἰς Λονδίνον, ἐμπαιεῖ ἀποτορπιαστικὴν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τῆς, βλέποντας ἰδίως ὀφθαλμοῖς τὰ τρομερὰ μέσα, δι' ἃν ὁ μολισβισμὸς προσπαθεῖ νὰ ἐκριζώσῃ τὴν θρησκείαν. Ἡ ἔκθεσις αὕτη διαργανώθη ὑπὸ τῆς διεθνούς Συνεννόησεως κατὰ τῆς Τρίτης Διεθνούς.

—Μικρὰ ρωσικὴ μουσικὴ χορωδία ἐξ 8 ρώσων φοιτητῶν τῆς ἐν Παρισίοις ρωσικῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας ὀργανωθεῖσα ὑπὸ ταύτης περιώδευσεν κατὰ τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν καὶ τὸ Πάσχα διαφόρους πόλεις τῆς Ἀγγλίας καὶ ἔψαλεν ἐν διαφόροις ἀγγλικαῖς ναοῖς ἐν ἐπίτηδες τελεσθεῖσαις ὁρθοδόξοις λειτουργίαις. Πανταχοῦ οἱ ναοὶ ἐγένοντο κατὰμεστοὶ ἄγγλων, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ρωσικὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ ἐνεποίησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν. Αἱ περὶ τῆς μουσικῆς ταύτης κριτικαὶ τῶν ἀγγλικῶν φύλλων χαρακτηρίζουσιν ὡς εὐτύχημα τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἀκροάσεως τῆς μουσικῆς ταύτης, περὶ ἧς ἀποφαινόμεθα ὅτι εἶνε «ἡ τελειότερα ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ ἐν τῷ κόσμῳ». Ὁ χορὸς ἐξακολουθεῖ ἐτι περιοδεύων ἐν Ἀγγλίᾳ, ὁ σκοπὸς δ' αὐτοῦ εἶνε τὸ μὲν νὰ ἐμφανίσωσιν εἰς τοὺς ἄγγλους τὰς ὡραιότητας τῆς ρωσικῆς ἱερᾶς λειτουργίας, τὸ δὲ νὰ προκαλέσωσιν τὴν συμπάθειαν τοῦ ἀγγλικῶ κοινῶ πρὸς οικονομικὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐν Παρισίοις Θεολογικῆς ρωσικῆς Ἀκαδημίας καί, καθ' ὅλου, τοῦ ἔργου τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῶν ἐν ὑπερορίᾳ ρώσων.

—Περὶ ἀναβιώσεως τῶν κατακομβῶν ἐν Ρωσίᾳ ἀναφέρουσι καὶ φύλλα ἐκδιδόμενα ἐν Κίνα κατ' ἀνακοινώσεις τῶν ἐν Μόσχᾳ ἀνταποκριτῶν τῶν. Οὕτω ἡ «Ἠὸς τῆς Σιγακράς» ἐδημοσίευσεν ἐπιστολὴν ρώσου ἀρχιμανδριτοῦ, ἀναφέροντος ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐν Ρωσίᾳ ἐπιστρέφει εἰς τὰς κατακομβάς. Αἱ ἀρχαὶ τοῦ Κρεμλίνου ἤδη γνωρίζουν τὸ πρῶγμα, ἀλλὰ τὸ γε νῦν δὲν παρεμβάλλουν καλύματα. Κατὰ πάσας τὰς ἐνδείξεις, ὁ κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ πόλεμος ὁλονὲν περισσότερον ἐνισχύεται, ἤδη δὲ ἔχει ἀποφασισθῆ ὅτι δὲν θὰ ὑφίσταται πλέον ἐπισήμως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, θὰ διακοπῇ πᾶσα σχέσις αὐτῆς πρὸς τὰς ἀρχάς, θὰ ἀπαγορευθῇ δὲ καὶ ἡ ἔκδοσις τοῦ μοναδικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου «Πατριαρχεῖον Μόσχας». Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπιστολὴν ὁ Μητροπ. Σέργιος περιορίζεται ἀποκλειστικῶς εἰς θεολογικὰς ἐπιστημονικὰς ἀσχολίας, κατὰ δύναμιν δὲ παραδίδει θεολογικὰ μαθήματα ἐν τῇ μήπω καταστραφείσῃ μονῇ τοῦ Δόν. Αἱ δὲ «Τελευταῖαι Εἰδήσεις» τῆς Βαρσοβίας ἀναφέρουσι περιοκτὴν ἐπιστολῆς ἄλλου ἱερέως ἐκ Ρωσίας γράφοντος τὰ ἑξῆς: «ἔκτισας τὴν ἐξορίαν μου ἐπέστρεψα εἰς τὰ πάτρια ἐδάφη, ἀλλ' εὐρίσκομαι ἄνευ ἐνορίας. Καὶ ὅ,τι μοὶ ἀπέμεινε νὰ κάμνω, εἶνε νὰ περιέρχωμαι περὶ ἀνά τὰ χωρία ὅπου δὲν ὑπάρχουν ναοὶ, καὶ ἀντὶ τεμαχίου ἄρτου καὶ νυκτερινοῦ καταλύματος νὰ τελῶ λειτουργίας. Ὅμοιοι μὲ ἐμὲ ἱερεῖς ὑπάρχουν πολλοί. Πολλοὶ μᾶς ἀποδιώκουν, μᾶς περιπαίζουσιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ μᾶς δέχονται εὐλαβῶς, μᾶς σιτίζουσιν καὶ παρακαλοῦν νὰ λειτουργήσωμεν. Δι' αὐτὸ καὶ φέρομεν μαζὺ μας εἰς τὸ δισάκκιόν μας ἀντιμήνισιον, ἀρτοφόριον μὲ τὰ τιμα δῶρα, θυμιάματα καὶ ἐπιτραχήλιον. Δῆλα δὴ ὀλόκληρον ἁγίαν τράπεζαν».

—Εἰδήσεις ἐκ Μόσχας ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ Τοποτηρῆ-

τεύων τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου Μητροπ. Σέργιος ἐκ νέου ἠξίωσε κατηγορηματικῶς παρὰ τοῦ Πατριάρχου Σερβίας Μακαρ. Βαρνάβα ὅπως διαλύσῃ τὴν ἐν Κάρλοβιτς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ μητροπ. Ἀντωνίου ὀργανωμένην «Σύνοδον τῶν ἀρχιερέων τῆς ὑπερορίου ρωσικῆς Ἐκκλησίας». Ἡ αὕτη ὁμῶς πληροφορία ἐπάγεται ὅτι οἱ κύκλοι τῆς ρωσικῆς διασπορᾶς εἶνε πεπεισμένοι ὅτι καὶ ταύτην τὴν φορὰν ὁ σέρβος Πατριάρχης θὰ ἀποκλίνῃ τὴν ἀξίωσιν ταύτην, ὡς διατυπωμένην κατ' ἐμπνευσιν τῆς σοβιετικῆς Κυβερνήσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἀπὸ τινος παρεπιδημῆ ἐν Λονδίῳ ὁ ἐπίσκοπος Νόβι —Σάδ θεοφιλ. Εἰρηναῖος, διπλωματοῦχος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης.

ΡΩΜΑ-ΓΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Εἰδήσεις ἐξ Μεξικοῦ ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ διοικητὴς τῆς βορειομεξικανικῆς πολιτείας Σονόρα κ. Calles προσέβη εἰς τὸ κλείσιμον πάντων τῶν ἐν αὐτῇ ναῶν τῶν καθολικῶν, διέταξε δὲ καὶ πάντας τοὺς καθολικοὺς νὰ καταλίπωσιν τὴν πολιτείαν ἐντὸς δωδεκαώρου. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ διοικητοῦ φέρεται προκληθεῖσα ἐκ τῶν διαμαρτυριῶν τῶν καθολικῶν κύκλων κατὰ τῆς ἐκλαϊκώσεως τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πολιτείᾳ σχολείων, ἐν οἷς ἐδιδάσκето ἡ ὄθεια. Αἱ εἰδήσεις ἀναφέρουσιν ὅτι οἱ καθολικοὶ πληθυσμοὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πολιτείας ἀθροοὶ μεταναστεύουσιν εἰς τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας διὰ τῶν ἄγγυς πρὸς αὐτὰς συνόρων τῆς Σονόρα.

—Τὸ πονηρικὸν Βιβλικὸν Ἰνστιτούτον τῆς Ρώμης ἐώρτασεν ἐπ' ἐσχάτων τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα του. Μέχρι σήμερον ἐν τῷ κυρίῳ τούτῳ κέντρῳ τῶν ἀνωτέρων καθολικῶν βιβλικῶν σπουδῶν ἐσπούδασαν 400 ἱερεῖς, 300 δ' ἐξ αὐτῶν σήμερον διδάσκουσιν ἀγιογραφικὰ μαθήματα εἰς διάφορα μέρη. Τὸ Ἰνστιτούτον ἐξέδωκεν μέχρι σήμερον σιερὰν ὄλην συγγραμῶν εἰδικῶς ἀφορῶσῶν εἰς τὰς ἀγ. Γραφάς, οἱ δὲ καθηγηταὶ αὐτοῦ καὶ οἱ σπουδασταὶ ταξιδεύουσιν καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν πρὸς παρακολούθησιν τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν.

—Ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ εἰς ἣν εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ διοργάνωσις τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ ἁγίου ἔτους φέρεται μέλλουσα νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν δημοσίαν ἐπίδειξιν τῆς εἰδικῆς κινηματογραφικῆς ταινίας, δι' ἧς ἐφατογραφήθησαν αἱ ἐορταὶ αὐταί. Ἡ ταινία αὕτη μέχρι σήμερον ἐπιδειχθεῖσα εἰς μόνην τὴν Α. Α. τὸν Πάπαν, ἐχαρακτηρίσθη ὡς ὅλος ἰδιωτικῆ, θὰ ἐπιτραπῇ δ' ἡ ἐπίδειξις αὐτῆς ὑπὸ μόνον τὸν ὄρον ὅπως ἐκάστοτε χρησιμοποιεῖται μόνη, ἥτοι ἀσυνόδευτος ὑπὸ ἄλλων κινηματογραφικῶν ταινιῶν. Ἡ ταινία ἐμφανίζει πάσας τὰς τελετὰς καὶ τὰς προσκυνηματικὰς κινήσεις εἰς μίαν ἐντυπωτικὴν σύνθεσιν, ἧς τὸ κατακόρυφον ἀποτελεῖ ἡ Urbi et Orbi παπικὴ εὐλογία ἀπὸ τῆς κεντρικῆς Loggia τοῦ ἁγίου Πέτρου. Ἡ ταινία συνοδεύεται ὑπὸ ἐκλεκτῶν μουσικῶν τεμαχιῶν, ἐν οἷς διακρίνονται αἱ ψαλμῳδαὶ τῆς Capella Pontifica, καὶ δὴ ἡ πρὸς τὸν Σταυρὸν ἐπίκλησις, εἰδικῶς συντεθεῖσα διὰ τὸ ἅγιον ἔτος ὑπὸ τοῦ Perosi.

—Ἐν τῇ πέμπτῃ ὁδῷ τῆς Νέας Ὑόρκης τῆς Ἀμερικῆς διωργανώθη ἔκθεσις ἔργων τῆς καθολικῆς μεσαιωνικῆς τέχνης, ἀποτελουμένη ἐξ ἀγαλμάτων, ζωγραφικῶν πινάκων, ταπήτων, ἐπενδύσεων, ὑελουργημάτων, ἐκκλησιαστικῶν ἐνδυμασιῶν καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῆς χρήσεως ἀντικειμένων ἐκ τῶν αἰώνων ι' ἰδ'.

BIBLIA

Νικολάου Ἐξαρχοπούλου, Ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι γινόμεναι ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ Πειραματικῆς Παιδαγωγικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κατὰ τὰ πρῶτα δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ 1932—1933. (Ἀκαδημία Ἀθηνῶν).

Δημητρίου Π. Πασχάλη, Ἐνα εἰς τὴν Ἀρχαίαν Μετόχιον. (Ἀνατύπ. ἐκ τῶν «Θεσμικῶν»). Ἀθήναι, τύπ. Ἀλευροπούλου 1934.

Τύποις «Φοίνικος», ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι